

50 שנה להתיישבות בגולן, בבקעת הירדן וביהודה ושומרון

50 Years of Settling
the Golan, Jordan Valley,
Judea and Samaria

ניסן התשע"ז - 4/2017 - 1021

משהו חדש קורה בדואר

תיאור הבולים ומעטפות היום הראשון

גולן

בול: תפוחים על רקע נחל סער.
שובל: אתר העיר גמלא העתיקה (רינה נגילה, באדיבות מועצה אזורית גולן).

מעטפה: קיבוץ מרום גולן (תמונה מראשית שנות ה-70, באדיבות טובה מנדל - מנהלת ארכיון הגולן; תמונה עכשווית - אלבטרוס).

בקעת הירדן

בול: מטע תמרים על רקע הרי השומרון (פני אלימלך, באדיבות המועצה האזורית בקעת הירדן).

שובל: קרן הסרטבא (ארכיון צה"ל).
מעטפה: מחולה (תצלום מן העבר - אריאל, באדיבות ארכיון המועצה האזורית בקעת הירדן; צילום עכשווי - פני אלימלך).

יהודה ושומרון

בול: ענף זית על רקע קבוצת נערים בתחנת הרכבת של סבסטיה (תחנת הרכבת - אוסף התצלומים הלאומי; נערים - קובי יעקב (דגן; ענף זית - שאטרסטוק).

שובל: אתר הרודיון (www.goisrael.com).
מעטפה: כפר עציון (תצלום מ-1947.30.4 - אוסף התצלומים הלאומי; תצלום עכשווי באדיבות מוריה חלמיש).

מאז ראשית הפעילות הציונית בארץ-ישראל עמדה ההתיישבות בחזית העשייה, ומאמץ רב הושקע ברכישת אדמות ובבניית נקודות יישוב בכל רחבי הארץ. מושבות העלייה הראשונה, הקיבוצים והמושבים מתקופת המנדט הבריטי והיישובים העירוניים שהוקמו בראשית ימי המדינה - כל אלו הם דוגמאות לחוליות בשרשרת הזהב של תנופת ההתיישבות, שלא חדלה לאורך כל תקופת שיבת עם ישראל לארצו.

מיד בתום מלחמת ששת הימים החלו יוזמות להקמת יישובים בחבלי הארץ החדשים שבהם שלטה מדינת ישראל. קבוצת צעירים בני קיבוצים בגליל הקימה בחודש יולי 1967 גרעין התיישבות ברמת הגולן, שממנו התגבש בהמשך קיבוץ מרום גולן; ובני המתיישבים בגוש עציון, שחרב במלחמת העצמאות, הקימו בחודש ספטמבר 1967 את היישוב כפר עציון.

כשלושה חודשים לאחר מלחמת ששת הימים אימצה ממשלת ישראל בראשות לוי אשכול תכנית להקמת יישובים ברמת הגולן ובבקעת הירדן, ובתוך כעשור הוקמו באזורים אלו עשרות יישובים חדשים. במחצית שנות ה-70 החלה תנופת ההתיישבות באזורי ההר של יהודה ושומרון, אשר זכתה לתאוצה רבה משנת 1977 בעקבות חילופי השלטון בישראל והקמת ממשלתו של מנחם בגין.

בגלל מיעוט קרקע לעיבוד ומיעוט מים באזורים ההרריים של יהודה ושומרון פותח באזורים הללו דגם חדש של יישוב כפרי בשם "יישוב קהילתי", המבוסס בעיקר על ענפי ייצור תעשייתי, תירות ושירותים וכן על עבודה מחוץ ליישוב. בנוסף הוקמו בחבלי הארץ החדשים יישובים עירוניים, שחלקם קיבלו מעמד של עיר.

בתחום החקלאות פותחו בעיקר ענפים, הנהנים מיתרונות האקלים והקרקע הייחודיים למקום בו שוכן היישוב. באזור הגבוה - רמת הגולן - פורח ענף גידול התפוחים; החום והיובש של אזור בקעת הירדן תורם תרומה מכרעת לפיתוח ענף התמרים; ובאזורי ההר של יהודה ושומרון מחדשים את שטחי הגידול המסורתיים של הגפן והזית.

לצד רבים מן היישובים החדשים שהוקמו ברמת הגולן, בבקעת הירדן וביהודה ושומרון, התגלו בחפירות ארכיאולוגיות חורבות של יישובים יהודיים עתיקים. היישובים החדשים מחזקים את הקשר ההיסטורי שבין עם ישראל ומולדתו ההיסטורית.

מבוסס על פרסום של המחלקה והחטיבה להתיישבות בסוכנות היהודית לא"י ובהסתדרות הציונית העולמית.

50 Years of Settling the Golan, Jordan Valley, Judea and Samaria

Since its earliest days, settling the land was at the forefront of Zionist activity in Eretz Israel and great efforts were made to acquire land and build communities throughout the country. The moshavot (agricultural colonies) established by immigrants of the First Aliyah, the kibbutzim and moshavim (communal agricultural communities) originating from the British Mandate period and the urban towns founded in the early years after the establishment of the State of Israel in 1948 – are all examples of links in the golden chain of the momentum of settlement which has existed continuously throughout the period of the Jewish people's return to Eretz Israel. Immediately following the Six Day War in 1967, new towns were established in portions of the country that had recently come under Israeli rule. A group of young people from kibbutzim in the Galilee established a new community in the Golan Heights in July 1967, which subsequently developed into Kibbutz Merom Golan; and children of the original settlers of Gush Etzion, which was destroyed during the War of Independence in 1948, reestablished the town of Kfar Etzion in September 1967. Some three months after the Six Day War, the Israeli government led by Prime Minister Levi Eshkol adopted a plan to establish towns in the Golan Heights and the Jordan Valley, and within a decade dozens of new communities were established in these areas. The momentum of establishing new settlements in Judea and Samaria grew in the mid-1970's, and increased significantly from 1977 after the new government headed by Prime Minister Menachem Begin took office.

Due to the lack of agricultural land and water in the mountainous areas of Judea and Samaria, a new model of rural communities called "community settlements" was established. This model was based mainly on production industries, tourism and services as well as employment outside the community. Urban towns were also established in the new areas, some of which eventually became cities.

Agriculture developed in fields that were advantageous in the unique climate and soil of each area. Apples are grown very successfully in the elevated area, the Golan Heights. The hot dry climate of the Jordan Valley was crucial to the development of the date-growing industry and the traditional vineyards and olive groves of the mountainous areas of Judea and Samaria have been rejuvenated.

Remnants of ancient Jewish towns have been unearthed in archeological excavations near many of the new communities in the Golan Heights, Jordan Valley and Judea and Samaria. These communities renew and strengthen the historical bond between the Jewish people and its historic homeland.

Based on a publication by the Settlement Department and Division of the Jewish Agency for Israel and World Zionist Organization.

ותומות אירוע להופעת הבולים

Description of the Stamps and the First Day Covers

Golan

Stamp: apples against the background of the Sa'ar River.

Tab: the ancient city of Gamla (Rina Nagila, courtesy of the Golan Regional Council).

FDC: Kibbutz Merom Golan (photo from the early 1970's, courtesy of Tova Mendel, head of the Golan Archive, current photo – Albatross).

Jordan Valley

Stamp: date grove against the background of the Samaria Mountains (Penny Elimelech, courtesy of the Jordan Valley Regional Council).

Tab: Alexandrion ("Sartaba") (IDF Archive).

FDC: Mehola (older photo – Ariel, courtesy of the Jordan Valley Regional Council Archive, current photo – Penny Elimelech).

Judea and Samaria

Stamp: olive branch against the background of a group of youths at the Sebastia train station (train station – National Photo Collection, youths – Kobi (Yaakov) Dagan, olive branch – Shutterstock).

Tab: Herodion (www.goisrael.com).

FDC: Kfar Etzion (photo dated April 30, 1947 - National Photo Collection, current photo courtesy of Moria Halamish).

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101 12
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	אפריל 2017 / April	הנפקה:
Stamps Size (mm):	H 40 ג / W 30 ר	מידת הבולים (מ"מ):
Plate:	1049, 1050, 1051	לוח:
Stamps per Sheet:	10	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבילים בגיליון:
Method of printing:	אופסט / Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט / Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: